

VERENIGINGSAANPAK BIJ RODE KAARTEN JEUGDSPELERS

Casus: Kaoutar en Dennis

Kaoutar is sinds een paar weken als vrijwilliger begonnen in het bestuur van de hockeyvereniging. Op maandagochtend krijgt Kaoutar een mail van de bond: een jongen genaamd Dennis uit het U18-team heeft afgelopen zaterdag een rode kaart gekregen. Naast de boete wil de bond een schriftelijke verklaring van de vereniging krijgen zodat de Tuchtcommissie meer informatie heeft dan alleen het wedstrijdformulier.

Kaoutar heeft nog nooit een situatie als deze afgehandeld en besluit om met de speler het gesprek aan te gaan. Tijdens het gesprek met Dennis wordt duidelijk dat hij een kaart kreeg voor het uitschelden van de scheidsrechter. Als Kaoutar doorvraagt, vertelt Dennis dat de scheidsrechter niet duidelijk reageerde op een harde fysieke overtreding van de andere partij op een teamgenoot van Dennis. Vervolgens reageerde Dennis uit frustratie en schold hij de scheidsrechter uit. Dit resulteerde in een rode kaart. Kaoutar begrijpt de frustratie van Dennis, maar ze vindt het lastig om te bedenken wat haar vervolgstappen zijn.

Vragen

1. Welke stappen moet een hockeyvereniging volgen wanneer een speler een rode kaart krijgt?
2. Wat zijn mogelijke verklaringen voor het agressieve gedrag van Dennis in deze situatie?

Procedure hockeybond: toelichting

De KNHB hanteert een duidelijke procedure wanneer er een rode kaart is gehaald. Dit leidt automatisch tot een tuchtzaak en de

vereniging, in dit geval die van Kaoutar, wordt hiervan op de hoogte gesteld. Dennis mag pas weer spelen als de tuchtcommissie een uitspraak heeft gedaan. Wanneer de rode kaart is gegeven vanwege verbale uitspraken, kan Dennis of Kaoutar vanuit de vereniging voor de eerste donderdag om 10.00 uur schriftelijk verweer indienen. Wanneer dit niet wordt gedaan wordt de straf gegeven op basis van wat de tuchtcommissie heeft beslist.

In principe worden de zaken schriftelijk afgehandeld door de tuchtcommissie. Het is ook mogelijk om een mondelinge behandeling aan te vragen, maar dat moet voor de eerste dinsdag na de wedstrijd aangevraagd worden. De tuchtcommissie heeft de volgende documenten nodig: een wedstrijdformulier, een aanvullende verklaring van de scheidsrechter, verklaring van de speler en een verklaring van de vereniging. Het is ook mogelijk dat de commissie extra getuigen of een deskundige inschakelt om een verklaring af te geven.

Uiteindelijk beslist de tuchtcommissie of de speler, in dit geval Dennis, toch wordt vrijgesproken of dat hij een straf krijgt in de vorm van schorsing of een boete. Vervolgens kan een speler of vereniging in beroep gaan, maar daar zitten wel kosten aan verbonden (tenzij de speler gelijk krijgt).

*****Zie volgende pagina's voor de antwoordmogelijkheden en verdieping*****

Antwoordmogelijkheden:

1. In gesprek met Dennis

Kaoutar heeft een goede eerste stap genomen: het gesprek aangaan met Dennis. In het gesprek met een jeugdspeler die verbaal agressief is geweest, zijn verschillende aandachtspunten aan de orde. Als volwassene is het belangrijk om een rustige en duidelijk wijze te vertellen dat het gedrag niet wordt geaccepteerd op de vereniging. Tegelijkertijd is het belangrijk om als volwassene goed te luisteren naar het kind: wat voelde het kind in de situatie en waarom heeft het zich zo gedragen? Begrip tonen voor de gevoelens van een kind is essentieel in deze gesprekken. Kinderen worden geholpen wanneer ze het gevoel hebben dat ze niet alleen zijn, maar dat er samen naar oplossingen wordt gekeken. Ten slotte, het is cruciaal om duidelijk te zijn over welk gedrag wel en niet geaccepteerd wordt op een sportveld. Dennis moet weten dat hij over de grens is gegaan en dat de regels voor iedereen gelden.

2. In gesprek met betrokkenen

Naast het gesprek met de speler, is het van belang om meerdere kanten van het verhaal te horen. Kaoutar benadert bijvoorbeeld de coach, teamgenoten en/of aanwezige ouders vragen wat zij als getuigen hebben gezien. Hierbij moet de focus liggen op wat er feitelijk is gedaan of gezegd: interpretaties over de binnenwereld van anderen moeten weggelaten worden. Als er videobeelden van de wedstrijd zijn, kunnen deze toegevoegd worden. Uiteindelijk gaat Kaoutar op basis van de verschillende kanten een zo objectief mogelijke beschrijving maken van wat zich heeft afgespeeld tijdens het incident. Kaoutar mag in haar verklaring benoemen dat ze er zelf niet bij aanwezig is.

3. Begeleiding van de speler na de uitspraak

Wanneer Kaoutar de verklaring heeft opgestuurd, zal de tuchtcommissie een uitspraak doen. Dennis krijgt een

boete/schorsing en nu is het belangrijk dat Kaoutar frequent en goed contact blijft houden om te zorgen dat hij straks weer op positieve wijze mee kan sporten met het team. Kaoutar kan een reflectiegesprek met hem inplannen, waarbij de coach of trainer bij aanwezig is. Het doel van dit gesprek is bewustzijn creëren over Dennis zijn gedrag en hoe hij dit in de toekomst kan voorkomen. Andere interne gevolgen die mogelijk zijn, gaan over excuses aanbieden aan het team of de scheidsrechter of een extra klusje voor de club. Ten slotte, kan het wenselijk zijn om met het team gezamenlijk een gesprek aan te gaan over wat sportiviteit inhoudt.

Verdieping casus Dennis en Kaoutar: Pedagogiek achter de antwoorden

1. Bewustwording en verantwoordelijkheid nemen

De attributietheorie stelt dat mensen verschillende manieren hebben om gedrag te verklaren. Interne attributie is dat de oorzaak van gedrag bij een persoon wordt gezocht en externe attributie gaat over de oorzaak van een situatie of iets buiten een persoon. Bij conflicten zijn jongeren vaker geneigd om de oorzaak of reden buiten zichzelf te zoeken, bijvoorbeeld 'die speler zat me zo erg uit te dagen' of 'die scheidsrechter had het echt op mij gemunt.' Het is voor jongeren die een rol hebben gehad in een conflict lastig om toe te geven dat hun eigen gedrag hierin meespeelt. Bij interventies die gericht zijn om agressie te verminderen, ligt de focus vaak op het bewust maken van eigen verantwoordelijkheid.

2. Handelingsalternatieven

Kinderen die agressief gedrag vertonen hebben baat bij een handelingsalternatief in situaties met uitdagingen en problemen. In plaats van te horen wat ze niet moeten doen (schelden, schoppen, slaan), heeft het meer effect om de focus te houden op wat kinderen wél moeten doen (bijvoorbeeld: even terugtrekken om rustig te worden, praten met iemand).

3. Empathie vergroten

Het versterken van empathie kan een grote rol spelen bij het reduceren van agressiviteit. Empathie gaat over de vaardigheid om de belevingswereld (gevoelens, gedachten) van anderen te begrijpen en mee te voelen. Regelmatig interpreteren kinderen het gedrag en de woorden van anderen op een negatieve manier terwijl dit niet altijd zo bedoeld is. Kinderen kunnen baat hebben bij het trainen van positieve interpretaties zodat ze zich niet onnodig bedreigd voelen.

Agressie bij jongeren

Agressie bij jongeren kan komen door persoonlijke factoren en sociale omgevingsfactoren. Individuele risicofactoren zijn bijvoorbeeld een laag zelfbeeld, weinig zelfcontrole, moeilijk temperament of onvoldoende functionerende prefrontale cortex en limbisch systeem (hersendeel voor emoties). Sociale omgevingsfactoren die invloed hebben op agressie zijn mogelijk de opvoeding, lastige gezinsomstandigheden (werkloosheid), weinig geld, negatieve ervaringen op school (slechte band met leerkracht, ongeorganiseerde school), problematische vrienden, drugs/middelen-gebruik enzovoort.